

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri pošnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Večja mesečno, prejevan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefona:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pučist je v Mariboru

Dr. Walter Pfrimer je pobegnil z rednim potnim listom preko Špilja v naše m. sto. kamor je prišel z ženo Irmo, sinom in dvema pomagačema

MARIBOR, Včeraj dopoldne se je pripeljal z vlakom preko Špilja v Maribor voditelj tako klaverno ponosnega heimwehrovskega puča v Avstriji, dr. Walter Pfrimer, s svojo ženo Irmo z rednim potnim listom in se nastanil v hotelu Meran. Istočasno so prispeli sem tudi njegov sin in še dva heimwehrovska pučista brez potnih dokumentov. Prijavili so se na obmejnem komisarijatu.

Vsi navedeni stoje seveda pod nadzorstvom naših oblastnih organov, ker je znano, da je zlasti dr. Pfrimer, ki je rojak iz Maribora, zagrizen sovražnik Jugoslavije. Kakor čujemo, bodo po naročilu višje oblasti vsi imenovani morali

v Ljubljano, kjer se bo odločilo, kaj se bo potem z njimi zgodilo. Jasno je samo eno, da v naši državi ni možno nuditil azila ljudem, ki so organizirali heimwehrovske organizacije prvenstveno proti Jugoslaviji in njenim interesom.

MARIBOR, 15. septembra. Kakor se doznava, se je zatekel dr. Pfrimer po ponosnem puču v Avstriji iz Judenburga najprej v Deutschlandsberg. Od tam je šel k Sv. Ani am Aigen, prenočil pa je na gradu grofa Stürgkha. V ponedeljek se je podal v Obirno pri Radgoni, kjer je prekorachil odtonni državni most. Pozneje je stopil na vlak, ki ga je pripeljal v Maribor.

Heimwehr se razoroži

URADNIŠTVO, KI SE JE PRIDRUŽILO PUČISTOM, JE ODPUŠČENO IZ DRŽAVNE SLUŽBE IN PRIDE V DISCIPLINARNO PREISKAVO. — KNEZ STARHEMBERG JE VEDEL, KAJ SE PRIPRAVLJA. — KAKO SO HOTELI HEIMWEHROVCI ZASESTI GRADEC.

DUNAJ, 15. sept. Avstrijska vlada je odredila popolno razorožitev Heimwehra. Orožje pa se bo odvzelo tudi vsem drugim ilegalnim organizacijam. Dalje je vlada izdala nalog vsem podrejenim oblastim, da morajo nemudoma odpustiti vse uradnike, ki so kakorkoli sodelovali pri puču. Proti njim bo uvedeno disciplinarno postopanje in sodna preiskava. Vlada je da la plakirati oklic, v katerem ostro obsoja zločinsko in neodgovorno akcijo dr. Pfrimerja in obljublja, da bo vse krivce heimwehrovskega puča eksemplarično kaznovala.

DUNAJ, 15. sept. Propadli puč bo imel nedvomno tudi notranje politične posledice za sedanji režim v Avstriji. Ta vpliv se bo gotovo pokazal pri bližnjih volitvah državnega predsednika. Socialna demokracija bo porabila zadnje dovoljke sebi v prilog. V njihovih krogih upajo, da so se izgledali za dr. Rennerjevo kandidaturu izboljšali, ker jo bodo zdaj podpirali tudi meščani, gotovo pa gospodarski krogi ki si ne želijo več podobnih senzacij in presenečenj.

ZENEVA, 15. sept. Ponosni puč avstrijske Heimwehr je napravil v Ženevi zelo slab vtis. Posledica tega bo, da Avstrija še ne bo dobila tako hitro posojila, za katerega prosi.

DUNAJ, 15. sept. Kakor se izve, je knez Starhemberg, ki je z mnogimi drugimi heimwehrovske voditelji pod ključem, v soboto izjavil okrajnemu glavarju v Eferdingu, da je pričakovati v noči od sobote na nedeljo heimwehrovske iniciative.

Iz tega sklepajo, da je Starhemberg dobro vedel, kaj se pripravlja, vendar pa je počakal kakšen bo uspeh akcije, ker se je hotel šele naknadno odločiti, če se priključi Pfrimerju ali če

ostane v rezervi. Narodni socialisti so izdali proglas, v katerem obsojajo poskus dr. Pfrimerja. Vodja dunajske Heimwehr major Fay, je izjavil novinarjem, da je ravnal dr. Pfrimer na lastno odgovornost, zaradi česar bo tudi sam nosil posledice.

GRADEC, 15. sept. Heimwehr je imela za zasedbo Gradca izdelan podoben načrt. Mesto so hoteli od vseh strani zapreti in vdreti vanj od juga. Okolica pivovarne Puntigam je izgledala kakor v obsednem stanju.

Viseče igre na Biedu

BLED, 15. septembra. Današnje nadaljevanje visečih partij je prineslo na prejem Spielmannu, ki ga je porazil Flohr. Partija Vidmar-Kashdan kaže na remis. Senzacija dneva je bila igra Bogoljubov-Niemcovič. Zmagal je poslednji. Partija Tartakower-Aljehin še teče in se bo najbrže končala remis. Popoldne se bosta igrali partiji Vidmar-Bogoljubov in Pirc-Bogoljubov.

NOVA IMENA POSTAJ.

BEOGRAD, 15. sept. Železniško ravnateljstvo je odredilo, da se prekrsti dosedanja žel. postaja Bakar v Škrljevo. Bakarsko pristanišče dobi ime Bakar. Pridolje pa se bo imenovalo posihmal Bredole.

STANJE FRANOSKE VOJSKE.

ZENEVA, 15. sept. Francoski delegat pri Društvu narodov je predložil poročilo o stanju francoske armade. Po tem referatu ima Francija pod orožjem 286.000 mož proti 513.000 vojakom iz l. 1921. Tonaža francoske vojne mornarice znaša 628.603 tone, številno letal doma in v kolonijah pa 2459.

Novi volilni zakon

je predmet razprav in kritike med narodom. So ljudje, ki vidijo v njem negacijo demokracije, ker predvideva javno glasovanje in ker onemogoča cepljenje političnih sil v oni izmeri, kakor je to bila na žalost pri nas razvada pred 6. jan. 1929. In vendar, ako pogledamo objektivno v bistvo zakona, bomo našli v njem vsaj dve dobrini, ki morda odtehtata vse njegove slabe strani.

Predvsem je bistvena značilnost volilnega zakona, da je logična rezultanta ustave od 3. sept. tl. in celega pravca državne politike, ki jo je inauguriral kralj dne 6. jan. 1929. Z novim volilnim zakonom se utrjuje ideja narodnega edinstva, ki je bila najvažnejši činitelj, pri uvedbi režima od 6. jan. 1929 in pri proglašenju nove ustave, do svojih končnih konsekvenc. V vseh važnejših določbah novega volilnega zakona se kaže jasno in nedvomno težnja, da se mora vse bodoče parlamentarno-politično delo države razvijati na temelju popolnega narodnega edinstva in da mora biti nemogoča vsaka parlamentarno-politična akcija, ki ne bi bila izraz narodnega edinstva. To je popolnoma v skladu s čl. 13 nove ustave, ki zabranjuje grupiranje na plemenski, verski ali pokrajinski bazi. Zato je v volilni zakon tudi vnešena določba, da se vrši glasovanje po državnih listah, da mora nosilec vsake liste kandidirati v vseh srezih cele države. Da se vzdrži to edinstvo in da bi se tudi po izvršenih volitvah ne mogli posamezni na kaki državni listi izvoljeni poslanci vendarle odcepiti in organizirati v kakšno plemensko, versko ali regionalno politično stranko, je v volilni zakon tudi vnešena določba, da izgubi svoj mandat takoj vsakdo, ki bi se po konstituiranju parlamenta oddvojil od nosilca državne liste, na kateri je bil izvoljen kot sreski kandidat.

Tako je s temi določbami volilnega zakona doseženo to, kar smo mi v našem listu že ponovno povdarjali kot nujno potrebo našega javnega življenja: da končno opustimo cepljenje naših sil v nebroj strank in stranic, ampak da se bo, kakor pravilno piše tudi beograjsko »Vreme«, »s tvorbo ene liste za celo državo, ki mora imeti zaslombo v vseh upravnih srezih in večjih mestih, naše notranje strankarsko-politično življenje usmerilo v pravcu organiziranja velikih političnih strank, ki se morajo raztezati po celem državnem ozemlju, se morajo izločiti iz okvira posameznih plemen, ver in pokrajin in iskati podpore pri vseh državljanih brez ozira na verske in plemenske razlike.«

Tako se bomo tudi mi v organizaciji svoje politične strukture približali velikim zapadnim demokracijam Anglije in Amerike, ki so seveda po svoji zgodovini in svoji demokratični popolnosti še daleč pred nami, ker pač šteje njihov parlamentarizem že deset- in stoletja. Vendar pa je bistvo teh demokracij, da imajo tako v Angliji kakor v Ameriki po tri velike politične celodržavne skupine ter da ne čutijo potrebe po manjših pokrajinskih političnih strankah. Pri nas pa

smo šli prejšnja leta tako daleč, da je skoro že vsaka oblast imela svojo politično stranko. Da je to bilo skrajno nezdravo, so pokazali dogodki v narodni

skupščini sredi l. 1928. Zato je določbe volilnega zakona, ki vsaj dostop takšnih političnih skupin v parlament onemogočajo, le pozdraviti.

Poljsko-ruska pogajanja

BERLIN, 15. sept. Kakor poroča list »Welt am Montag«, je izročil predstavnik Poljske v Moskvi ruski vladi nov načrt za pakt o nenapadanj. V tem paktu se niti z besedico ne omenja Rumunija, pa tudi ne baltiške države. Poljska je baje posebej izjavila, da se je besarabsko vprašanje niti najmanj ne tleče. Zato pa predlaga varšavska vlada medsebojno spoštovanje obstoječih mej. V paktu se predvideva nevtralnost sovjetske Rusije v primeru vojne med Poljsko in Nemčijo. Podoba je, da je sovjetska Rusija pripravljena v načelu sprejeti določbe tega poljskega predloga o nenapadanju.

VZORČNI SEJEM V SOLUNU.

SOLUN, 15. sept. Včeraj se je tukaj otvoril VI. vzorčni velesajem, na katerem je odlično zastopana Jugoslavija. Njeni razstavljalci so poslali v Solun poljske proizvode, izdelke gozdne industrije, živila, tekstilne in kemične proizvode, usnje, rudnine, stavbni material, tobak, preproge in mineralno vočo. 15. t. m. se otvori v solunski prosti luči razstava živine iz Jugoslavije. Letošnje razstave v Solunu se je udeležilo 146 razstavljalcev iz vseh delov naše zemlje.

BYRD PRIPRAVLJA NOVO ODPRAVO.

NEWYORK, 15. sept. Komander Byrd najavlja novo odpravo na južni tečaj, kjer kani ostati poldrugo leto in povečati uspehe svoje zadnje ekspedicije.

Iz Ormoža

Ormoške šole so z malenkostnimi izpremembami v osobju pričele. Zapustil nas je agilen načelnik Sokola br. Vladimir Porekar, ki je po lastni prošnji premeščen v Ljutomer. Njegovo mesto je zasedel na šoli g. Tavželi, prej učitelj v Litiji.

Odkritja spomenika kraja Osvoboditelja v Ljubljani se je tudi naše mestce udeležilo v prav častnem številu. Večina posetnikov si je ogledala tudi jesensko razstavo. Grafiati moramo malomarnost mestnega občinskega odbora, ki vsled nerazumevanja nekaterih odbornikov ni zmogel onih par dinarjev, da bi tudi naše mestce, četudi skromno, bilo častno zastopano na razstavi naših mest. Menda ne bi bilo odveč, če bi zaprosili ravnatelja meščanske šole g. Prijatelja, da bi izdelal načrt našega mesta — saj smo nedavno na šolski razstavi imeli priliko opazovati dobro izdelan relief severnega dela Dravske banovine, ki ga je izvršil natančno po specialki g. ravnatelj s svojimi učenci. Udeležba našega mesta na tej razstavi bi bila tim važnejša, ker prihajajo vsak čas novi tujci, ki se lečijo v zdravilišču z visokofrekvenčnim tokom in radijem in bi baš to zdravilišče dr. Majeriča zaslužilo vso pozornost — saj ima od njega hasek vse mesto. Tuje se o našem mestu izražajo jako laskavo — ovirajo jih le, da ob grdem vremenu skoro nikamor ne morejo, ker jih ovira grozno blato. Upajmo, da bo občina v kratkem tudi temu odpomogla. Saj je zgradila krog prenovljene mestne hiše betonske ograjo, za katere zgornji del je prispeval g. dr. Majerič. Tudi cementiran dohod g. dr. Majeriča je mestu v okras.

